

огньовете, печеха агнета, играеха народни хора, пѣхемъ най-хубавитѣ юнашки пѣсни за славни подвизи, битки и победи, за юначни български борци, които българската майка е раждала и даваха вѣрна клетва на войводата, че ще мратъ за вѣра и отеческа свобода.

Нощемъ, щомъ изгрѣваха едритѣ сребърни звезди — очи по небесната синева, Балканътъ запѣваше хайдушка пѣсень. Вѣрната дружина слизаше отъ хайдушкото сборище и по тѣснитѣ планински пѣтеки се отправяше за потъмнѣлитѣ отъ неволя и робство български поселища, за да отплаща кърваво за нанесената обида, или да хване юнашка пусия срещу потерата и да се бори на животъ или смъртъ за нанесеното оскръбление надъ цѣль народъ . . .

Въ края на XVIII столѣтие и началото на XIX, положението на българитѣ бѣ вече станало непоносимо. То бѣ накарало мнозина по-сѣбудени и по-непокорни българи да изоставятъ родни огнища и челядь и да забѣгватъ въ планината. Последвани тамъ и отъ други недоволни и жадни за отмъщение борци, тѣ образуватъ малки чети отъ 10-30 души, които обикалятъ Балкана и наказватъ съ смъртъ угнетителитѣ турци.

Въ своята книга „Нѣкой стари български войводи“, Панайотъ Хитовъ, самъ войвода, ни говори за седемнадесетъ такива войводи, които въ първата половина на XIX вѣкъ сж